

TRILOGIJA RAT CRVENE KRALJICE

PRINC LAKRDIJAŠA

LOKIJEV KLJUČ

MARK LORENS

LOKIJEV
KLJUČ

Preveo
Ivan Jovanović

■ Laguna ■

Naslov originala

Mark Lawrence

THE LIARS KEY

Book Two of The Red Queen's War

Copyright © Bobalinga Ltd, 2015

Translation copyright © 2019 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Posvećeno mojoj majci Hejzel

Piščeva beleška

Onim čitaocima koji su ovu knjigu morali da čekaju godinu dana, obezbedio sam kratku belešku o prvoj knjizi, *Princu lakrdijaša*, kako biste se podsetili a ja izbegao krajnje bolnu rabotu – da teram likove da jedan drugome govore stvari koje već znaju, a zarad vas.

Ovde prenosim samo ono što je važno za priču što sledi.

1. Džalan Kendet (unuk Crvene Kraljice) i Snori ver Snagason (vrlo stasit viking) pošli su iz Crvene Krajine (Severna Italija) ka Gorkom ledu (Severna Norveška), spojeni čarolijom koja ih je proklela da jedan od njih bude zave-tovan svetlu, a drugi tami.
2. Džalan je sada zavetovan tami i svakog sutona ga pohodi avet zvana Aslaug.
3. Snori je zavetovan svetlosti i svakog razdanja pohodi ga duh zvani Varahil.

4. Putovali su ka Crnoj tvrđavi kako bi spasli Snorijevu ženu i preživelo dete od Svena Slomivesla i slugu Mrtvog Kralja, uključujući nekromante, nerođene i Edrisa Dina. Ovaj spasilački pohod pretrpeo je neuspeh. Snorijeva porodica nije preživela.
5. Džalan, Snori i Tutugu, jedan debeo i pomalo bojažljiv viking, jedini su preživeli pohod na Crnu tvrđavu. Vratili su se u lučki grad Trond i tamo proveli zimu.
6. Kod Snorija je Lokijev ključ, magični ključ koji otvara svaku bravu. Mrtvi Kralj silno želi da se dokopa tog ključa.
7. Kada je reč o njihovim neprijateljima iz Crne tvrđave, moguće je da su Edris Din i izvestan broj Hardasa (Crvenih vikinga) preživeli, kao i nekoliko nekromanata s Utopljenih ostrva.
8. Džalanova baba Crvena Kraljica ostala je u Crvenoj Krajini, skupa sa svojom starijom sestrom, koja je poznata kao Mučaljiva Sestra, kao i nakaznim starijim bratom Garijusom. Upravo je čin Mučaljive Sestre spojila Snorija i Džalana.
9. Izvestan broj moćnika služi se magijom kako bi manipulirao dešavanjima u Slomljenom carstvu, počesto povlačeći konce iza stotinu prestola. Mrtvi Kralj, Gospa Plava, ledena veštica Skilfar i snoviđajni volšebnik Sejdžus neki su od njih. Džalan je upoznao Skilfar i Sejdžusa na pohodu ka Crnoj tvrđavi. Mrtvi Kralj je nekoliko puta

pokušao da ubije Džalana i Snorija. Gospa Plava vodi nekakav dugi i tajni rat protiv Crvene Kraljice i izgleda da navodi Mrtvog Kralja prilikom povlačenja njegovih poteza, premda možda on toga nije svestan.

severno more

prožd

tiho more

utopljena ostrva

Groat

šelt

skotija

umbr

ofo

BRIT

normandija

belpan

strefa

kona

Grad Kral

ankra

RENAR

Limož

Haunt

VISOV

Lion

RON

orlant

adora

lučka kraljevstva

lorg

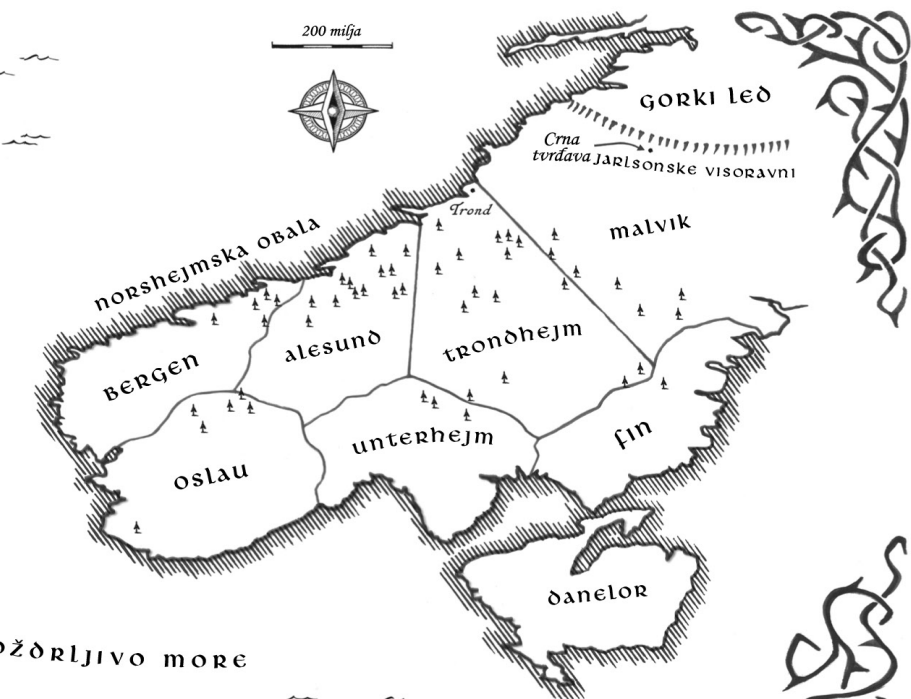
aramis

andalut

kantanlona

200 milja

Prolog

Dva čoveka u prostoriji s mnogo vrata. Jedan visok, u odori, strogog lika obeleženog okrutnošću i inteligencijom, dok je drugi niži, vrlo vitak, kose razbarušene kao od zaprepašćenosti, a odeće koja se svaki čas menjala, zbunjujući posmatrača.

Oniži čovek se smeje, a njegov smeh je višeznačan zvuk, jednako u stanju da umori ptice u letu kao i da podstakne grane da zapupe.

„Prizvao sam te!“, procedio je visoki čovek, zuba stisnutih kao da se i dalje napreže da zadrži onog drugog na mestu, iako su mu ruke bile spuštene.

„Dobar štos, Keleme.“

„Zar me znaš?“

„Znam ja sve.“ Oštar kez. „Ti si vratar-mag.“

„A ti si?“

„Ikol.“ Odeća mu se menja, otrcane žute zakrpe na plavetnom plaštu maločas su bile skerletni ljiljani na sivom. „Olik.“ Nasmešio se osmehom opčinjavajućim i ozleđujućim. „Loki, steram ti ga majki.“

„Jesi li ti bog, Loki?“ Kelem je delovao kao da mu ništa nije ni najmanje smešno, već se samo držao zapovednički, a u kao kamen sivim očima videla se velika i grozna usredsređenost.

„Ne.“ Loki se vrti oko sebe, gledajući vrata. „Ali sklon sam lažima.“

„Zazvao sam najmoćnijeg...“

„Ne dobijaš uvek ono što želiš.“ Bilo je to bezmalo pevušenje. „Ali ponekad dobiješ ono što ti je potrebno. Dobio si mene.“

„Ti si bog?“

„Bogovi su dosadni. Stajao sam pred prestolom. Vodin tamo sedi, matori jednooki, a njegovi gavranovi mu šapuću na oba uva.“ Loki se smeši. „Vazda gavranovi. Baš smešno kako je to.“

„Treba mi...“

„Ljudi ne dobijaju uvek ono što im treba. Jedva i da znaju šta im treba. Vodin, otac oluja, bog bogova, strog i mudar. Ali mahom strog. Tebi bi se svideo. I on gleda – stalno gleda – oh, čega se on samo nagledao!“ Loki se okreće oko sebe kako bi obuhvatio čitavu sobu. „Ja, ja sam samo luda u dvorani u kojoj se svet obrazuje. Glupiram se, sprdam se, igram poskočice. Nisam mnogo bitan. Ali zamisli samo... kako bi bilo kada bih *ja* povlačio konce i terao bogove da igraju po mom. Šta bi bilo da je u srži, ako začepkaš dovoljno duboko, razotkriješ svaku istinu... šta ako je u srcu svega toga... samo laž, kao crv u srcu jabuke, sklupčan kao Uroboros, baš kao što se tajne ljudi kriju sklupčane u središtu svakog vašeg delića, ma koliko sitno bio isečen? Zar to ne bi bilo baš smešno?“

Kelem se mršti na tu besmislicu, a onda hitro odmahuje glavom i vraća se svom cilju. „Ovo mesto sam ja sazdao. Od svojih neuspeha.“ Pokazuje rukom ka vratima. Trinaestora, postavljena jedna uz druga, na svim zidovima inače ogoljene prostorije. „Ovo su vrata koja ne mogu da otvorim. Možeš da odeš odavde, ali nijedna vrata se neće otvoriti sve dok se

svaka ne otključaju. Tako sam namestio.“ Odaju je obasjavalala samo jedna sveća, čiji je plamičak poigravao kako su se oni u prostoriji pomerali, a njihove senke poskakivale i poigravale kako je plamičak svirao.

„Zašto bih hteo da odem odavde?“ Pehar se pojavljuje u Lokijevoj ruci, načinjen od srebra i do ruba pun vina tamnog i crvenog kao krv. Otpija gutljaj.

„Zapovedam ti imenima dvanaest arhandela...“

„Da, da.“ Loki samo odmahuje i rasteruje zazivanje. Vino tamni i postaje toliko crno da privlači pogled i zaslepljuje posmatrača. Tako crno da srebro tamni i kvari se. Tako crno da je to crnilo ništa drugo do odsustvo svetlosti. I odjednom, to vino je ključ. Crni stakleni ključ.

„Da li je to...“, žudnja se čuje u glasu vratar-maga, „da li će ih to otvoriti?“

„Vala se nadam da hoće.“ Loki premeće ključ po prstima.

„Kakav je to ključ? Nije ključ Aherona? Uzet s nebesa kada...“

„To je moj ključ. Ja sam ga načinio. Upravo.“

„Otkud znaš da će ih otvoriti?“ Kelem pogledom preleće po prostoriji.

„To je dobar ključ.“ Loki gleda maga pravo u oči. „To je svaki ključ. Svaki ključ koji je ikada bio i koji jeste, svaki ključ koji će biti, svaki ključ koji bi mogao da bude.“

„Daj...“

„A gde je tu zabava?“ Loki prilazi najbližim vratima i dodiruje ih prstima. „Ova.“ Sva vrata su jednostavna i načinjena od drveta, ali dok on dodiruje ova vrata, ona postaju ravan crnog stakla, neukaljana i blistava. „Ova su nezgodna.“ Loki dlanom dodiruje vrata i pojavljuje se točak. Osmokraki točak od istog crnog stakla gordo se ističe na površini, kao da bi vrata mogla da se otključaju ako bi se točak okrenuo.

Loki ga ne dodiruje, već kucka svojim ključem po zidu pored njega i čitava prostorija se menja. Sada je visokog svoda, jasnih linija, zidova od nasutog kamena, a na tavanici su ogromna i okrugla vrata od srebrnastog čelika. Svetlo dopire iz ploča utisnutih u zidove. Jedan hodnik vodi iz prostorije, pružajući se dalje nego što pogled dopire. Trinaest lukova od srebrnastog čelika raspoređeno je po rubovima tako da svaki stoji na stopu od zida i svaki je ispunjen mreškavom svetlošću, kao da zraci mesečine titraju po vodi. Izuzev onog pred Lokijem, koji se pretvorio u crnu kristalnu ravan što cepa svetlost pa je proždire. „Otvoriš li ova vrata, svetu će doći kraj.“

Loki produžava, dodirujući vrata za vratima. „Iza jednih od ovih vrata čeka tvoja smrt, Keleme.“

Čarobnjak se ukoči, pa se izrugnu. „Bogom varki te...“

„Ništa ne brini.“ Loki se ceri. „Ta ti nikada neće poći za rukom da otvoriš.“

„Daj mi ključ.“ Kelem pruža ruku, ali ne pušta ni korak prema svom gostu.

„Šta je s ovim vratima?“ Loki diže pogled ka krugu od srebrnastog čelika. „Ta si pokušao da sakriješ od mene.“

Kelem ćuti.

„Koliko je pokolenja tvoj narod proveo živeći u ovim pećinama i krijući se od sveta?“

„Ovo nisu pećine!“ Kelem se kostreši. Povlači ruku. „Svet je zatrovan. Dan hiljadu sunaca...“

„... bio je pre dve stotine godina.“ Loki nehajno odmahuje svojim ključem ka tavanici. Ogromna vrata škripe, pa se njišu na svojim šarkama, obasipajući ih kišom zemlje i prašine. Sloj zemlje je debeo koliko je prosečan čovek visok.

„Ne!“ Kelem pada na kolena, digavši ruke iznad glave. Prašina pada po njemu, pretvarajući ga u starca. Pod

je prekriven zemljom iz koje rastu zelene biljke, kroz koju gmižu crvi i po kojoj trčkaraju bube. A visoko iznad njih, kroz dugo i uspravno okno buktu krug plavog neba.

„Eto, otvorio sam vrata koja su za tebe najvažnija. Izadi i zauzmi šta možeš pre nego što sve ode. S istoka dolaze drugi, da ponovo nasele zemlju.“ Loki se osvrće kao da traži kuda će on da izađe odatle. „Nema potrebe da mi zahvaljuješ.“

Kelem diže glavu, skidajući prstima prašinu s očiju, tako da one ostaju suzne i zacrvene. „Daj mi ključ.“ Glas mu zvuči kao graktanje.

„Moraćeš da ga potražiš.“

„Zapovedam ti da...“ Ali ključ je nestao, Loki je nestao. Ostaje samo Kelem. Kelem i njegovi neuspesi.

JEDAN

Latice su padale kao kiša sred klicanja i sveopšteg divljenja. U sedlu mog veličanstvenog bojnog ata i na čelu najboljeg konjičkog odreda Crvene Krajine, vodio sam ih Ulicom pobeđe prema palati Crvene Kraljice. Prelepe žene su se upinjale da se otrgnu iz svetine i bace na mene. Muškarci su na sav glas urlali od odobravanja. Mahao sam...

Tres. Tres. Tres.

Moj san je pokušavao da treskanje oblikuje u nešto što bi se uklapalo u priču koju pripoveda. Obdaren sam maštovitošću i na tren se sve držalo na okupu. Mahao sam plemenitim gospama što su se gurale po balkonima. Iscerio sam se muževno i podrugljivo mojoj braći, lica kiselih i neveselih, koja su se durila iza...

Tres! Tres! Tres!

Visoke kuće vermilionске počеше da se ruše, svetina da se proređuje, lica da se zamagljuju.

TRES! TRES! TRES!

„Ah, dođavola.“ Otvorio sam oči i skotrljao se iz toplih krzna u studenu tminu. „Ovo zovu prolećem!“ Sav se tresući, uvukao sam se u čakšire i požurio niz stepenište.

Po krčmi su bile razbacane prazne krigle, pune pijanice, preturene klupe i prevrnuti stolovi. Uobičajeno jutro kod *Tri sekire*. Meres poče da njuška kosti razbacane oko ognjišta, mlatarajući repom kada me vide kako se teturam.

TRES! TRES!

„Dobro de više! Stižem.“ Neko mi je tokom noći rasputio glavu kamenom. Ili to ili me muči đavolski mamurluk. Proklet bio ako znam zašto jedan princ Crvene Krajine mora da otvara svoja ulazna vrata, ali sve bih uradio samo da zaustavim to lupanje koje se prolamalo kroz moju jadnu glavu.

Birao sam put kroz smetlište, preskačući pivom nalivenu trbušinu Erika Trozubog kako bih stigao do vrata taman kada su se zatresla od još jednog udarca.

„Majku mu božju! Evo me!“, povikah što sam tiše mogao, stežući zube od bola koji mi sevnu iza očiju. Prsti mi trapavo zgrabiše rezu, pa je povukoh. „Šta je?“ I otvorih vrata. „Šta je?“

Manje pomućen od spavanja i trezniji um valjda bi procenio da je pametnije ostati u krevetu. To mi je svakako sinulo kada me je pesnica tresnula pravo u lice. Zateturah se unazad, krvareći, pa se spotakoh preko Erika i padoh na dupe zureći u Astrid, koja je stajala u dovratku obasjana jutrom daleko blistavijim od svega što sam u tom trenutku želeo da mi bude pred očima.

„Kopile jedno!“ Sada se podbočila. Oštro svetlo cepalo se oko nje, tako da mi se iverje zarivalo u oči, ali zato je njena zlatna kosa izgledala čudesno i to svetlo je jasno ocrtavalo njene peščaničke obline zbog kojih sam zabalavio na nju već prvog dana boravka u Trondu.

„Š-šta?“ Sklonio sam noge s Erikove nabubrele trbušine, pa se povukao na zadnjici. Kada sam sklonio šaku s nosa, video sam da je krvava. „Anđele, srculence...“

„Kopile jedno!“ Pošla je ka meni, sada se obgrlivši, a ledeni vazduh je suknuo za njom.

„Pa...“ Nisam bio u prilici da se bunim protiv tog „kopi-le“, osim čisto tehnički. Spustio sam ruku u baricu nečega sasvim neprijatnog, pa sam je smesta sklonio i obrisao dlan o Meresa, koji je došao da istraži o čemu je reč, i dalje mašući repom iako se njegov gospodar suočio s nasiljem.

„Hedvig ver Soren?“ Astrid je ubilački sevala očima.

Nastavio sam da uzmičem. Možda sam pola stope viši od nje, ali ona je svejedno visoka žena snažne desnice. „Oh, ne veruj čaršijskim pričama, slatkice moja.“ Povukao sam tronožac između nas. „Sasvim je prirodno da jarl Soren pozove princa Crvene Krajine u svoje dvore, kad je već dočuo da sam u gradu. Hedvig i ja...“

„Šta ti i Hedvig?“ I ona je zgrabila tronožac.

„Ovaj, mi... Zapravo, ništa.“ Stegao sam nogare. Ako pustim tronožac, dajem joj oružje u ruke. Čak i u pogibelji, u mislima mi se ukazala Hedvig, kestenjaste kose, vrlo lepih i zločestih očiju i svega što bi čovek poželeti mogao u onižem, ali zamamnom telu. „Bilo je to samo upoznavanje bez ikakve važnosti.“

„Pre će biti da je to bilo upoznavanje bez ikakve odeće, ako je jarl Soren naredio svojim kućnim karlovima da te privedu pravdi!“

„Oh, sranje.“ Pustio sam tronožac. Na severu pravda podrazumeva da ti polome rebra i raspolute grudi.

„Kakva je to dreka?“, začuo se iza mene sanjivi glas.

Okrenuo sam se i ugledao Edu, bosonogu na stepeništu, oko struka ogrnutu krznima iz naše postelje tako da su se ispod njih videle vitke noge, a iznad njih mlečnobela ramena, preko kojih je padala beloplava kosa.

Pogrešio sam što sam se okrenuo. Nikada ne skreći pogled s mogućeg protivnika. Naročito nakon što si im dao oružje u ruke.

„Polako!“ Nečija šaka na mojim grudima gurnula me je nazad na pod, mastan od prljavštine.

„Šta kog...“ Otvorio sam oči i zatekao „nekoga“ kako se nadvija nada mnom – i to krupnog nekoga. „Jao!“ Krupnog nekoga koji trapavo prstima gurka vrlo bolnu tačku na mom licu.

„Samo vadim iverje.“ Krupan debeli neko.

„Tutugu, skidaj se s mene!“ Opet sam se zakoprcao da ustanem, samo što mi je sada pošlo za rukom da se pridignem i sednem. „Šta se desilo?“

„Popio si tronožac u glavu.“

Zastenjao sam malčice. „Ne pamtim tronožac, ja – JAO! Šta kog đavola?“ Tutugu kao da se navrzao da me štipa i gnječi po najbolnijem delu lica.

„Možda ti ne pamtiš tronožac, ali ja upravo vadim parčad tog tronošca iz tvog obraza – zato se smiri. Nećemo valjda da upropastimo to zgodno lice, zar ne?“

Na te reči, počeo sam da dajem sve od sebe kako bih se primirio. Istina, zgodan lik i prinčevska titula čine veći deo onoga što mi ide u prilog i nisam imao namere da ostanem ni bez jednog ni bez drugog. Kako bih skrenuo misli s bola, pokušao sam da se prisetim kako je došlo do toga da budem prebijen rođenim nameštajem. Ništa mi se nije javljalo. Nekakvo maglovito prisećanje visokog vrištanja i dreke... sećanje kako me šutiraju dok sam na podu... trenutni pogled kroz procep između kapaka kako dve žene odlaze držeći se

podruku, jedna sitna, bleđa i mlada, druga visoka, zlatna, možda u tridesetima. Nijedna se nije osvrnula.

„Dabome! Ajde, ustaj. Za sada ne mogu ništa bolje od ovoga.“ Tutugu me povuče za ruku kako bi me digao na noge.

Stajao sam i klatio se, boreći se s mučninom i mamurlukom, možda i dalje malo pijan i – premda mi je bilo teško da poverujem u to – blago popaljen.

„Hajde. Moramo da idemo.“ Tutugu počeo da me vuče prema blistavom dovratku. Pokušavao sam da se ukopam, ali sve je bilo zaludno.

„Gde?“ Ispostavilo se da je proleće u Trondu studenije od Crvene Krajine usred zime, tako da me nije zanimalo da mu se izlažem.

„Pristanište!“ Tutugu je delovao zabrinuto. „Možda stignemo na vreme!“

„Zašto? Šta da stignemo?“ Dobar deo jutra nisam pamtio, ali nisam zaboravio da je „zabrinutost“ Tutuguovo prirodno stanje. Otrgnuo sam se od njega. „Krevet. Tamo ja idem.“

„Pa, ako baš hoćeš da te ljudi jarla Sorena nađu u krevetu...“

„Šta me boli uvo za jarla Sor... oh.“ Setio sam se Hedvig. Setio sam se nje na krznima u jarlovoj kući dok su svi ostali još bili na svadbenoj gozbi njene sestre. Setio sam je se na mom plaštu tokom nesmotrenog ljubavnog susreta na otvorenom. Zahvaljujući njoj, prednjica mi je bila topla, ali zato mi se prokleta zadnjica smrzla. Setio sam je se na spratu krčme onaj jedan put kada je pobegla svojim čuvarima... Čudilo me je što tog popodneva nismo drmusanjem oborili sve tri sekire okačene iznad ulaza. „Sačekaj trenutak... dva trenutka!“ Digao sam ruku kako bih zaustavio Tutugua i odjurio na sprat.

Kada sam se vratio u svoju sobu, jedan trenutak mi je bio sasvim dovoljan. Tresnuo sam nogom po rasklimatanoj

dasci na podu, pokupio svoje dragocenosti, zgrabio naramak odeće i pošao niz stepenište pre nego što je Tutugu stigao da se počese po podbracima.

„Zašto pristanište?“, prodahao sam. Bilo bi brže pobeći u brda – a onda na brod iz Hjorla ili Joflovog zaliva malo dalje uz obalu. „Najpre će me tamo tražiti!“ Stajaću tamo pokušavajući da ugovorim prevoz do Maladona ili Tortana kada me jarlovi ljudi budu našli.

Tutugu obide Flokija Grešnošlema, prostrtog pored šanka. „Snori je tamo i priprema se za plovidbu.“ Zastenjaio je saginjući se iza šanka.

„Snori? Plovidbu?“ Izgleda da mi onaj tronožac nije iz glave izbacio samo jutrošnja sećanja. „Zašto? Kuda će?“

Tutugu se uspravio držeći moj mač, prašnjav i zane-maren, koji je sve ovo vreme stajao skriven na polici ispod šanka. Nisam pružio ruku da ga prihvatim. Sasvim mi odgovara da nosim mač negde gde se to ne smatra pozivnicom na mačevanje – Trond nije takvo mesto.

„Uzmi ga!“ Tutugu okrenu balčak ka meni.

Nisam obraćao pažnju na to, već sam oblačio odeću skro-jenu od grubog severnjačkog sukna, grebuckavog ali toplog. „Otkad to Snori ima brod?“ *Ikeu* je prodao kako bi platio pohod na Crnu tvrđavu – za toliko sam se sećao.

„Trebalo bi da dovedem Astrid da vidim da li bi se opametio ako opet popiješ tronožac u glavu!“ Tutugu baci mač pored mene dok sam ja navlačio čizme.

„*Astrid?* Astrid!“ Taj tren mi se opet ukaza, jasno kao dan – Eda kako silazi niz stepenište, polunaga, a Astrid je gleda. Prošlo je neko vreme otkad mi je jutro bilo toliko zadivljujuće gadno. Nikada nisam nameravao da se njih dve sudare u takvim okolnostima, ali Astrid nisam držao za ljubomornu sortu. Zapravo, nisam bio u potpunosti siguran

da nisam samo mlađi čovek koji joj greje postelju dok njen muž plavi sinjim morem trgujući. Uglavnom smo se sastajali u njenoj kući na Arlskoj kosi, tako da mi nije bilo bitno da krijem Edu. „Kako to da je Astrid uopšte čula za Hedvig?“ Još važnije, kako to da je ona stigla do mene pre kućnih karlova jarla Sorena i koliko mi je vremena preostalo?

Tutugu se protrlja po licu, zajapurenom i znojavom iako se vazduhom pronosila prolećna svežina. „Hedvig je uspela da pošalje glas dok je njen otac još besneo i prikupljao ljudstvo. Momak je galopom pristigao iz Sorenfesta i počeo da se raspituje gde da nađe stranog princa. Ljudi su ga uputili na Astridinu kuću. Sve mi je ovo ispričao Olaf Riboruki, nakon što sam video Astrid kako besno grabi Karlovim drumom. Tako da...“ Udahnuo je duboko. „Možemo li sada da pođemo, jer...“

Ali ja sam već bio na nogama i proleteo pored njega, izlazeći na neprijatnu svežinu, gacajući po napola smrznutom blatu, hitajući niz ulicu ka pristaništu, odakle su se vrhovi jarbola nazirali preko krovova. Galebovi su šestarili visoko na nebu, podrugljivo krešteći dok su gledali kako napredujem.

DVA

Ako mi je išta mrskije od brodova, onda je to da me svirepo ubije pobesneli otac neke devojke. Stigao sam do pristaništa bolno svestan da sam pobrkao koja čizma ide na koju nogu, a mač opasao tako nisko da me je spoticao pri svakom koraku. Dočeka me je uobičajen prizor, kej krcat užurbanim ljudima iako su ribari odavno isplovili na pučinu. Činjenica da je luka zimi okovana ledom kao da u Severnjacima budi nekakvu mahnitost čim nastupi proleće – godišnje doba koje se odlikuje temperaturom malo višom od tačke zaleđivanja slane vode umesto cvetanjem biljaka i letom pčela, kao što je slučaj u civilizovanijim klimama. Čitava šuma jarbola ocrtavala se spram jarkog obzorja, a dugi brodovi i vikinške trgovačke lađe gnezdili su se rame uz rame s trojarbolnim trgovačkim brodovima iz desetak južnih zemalja. Ljudi su posvuda žurili, utovarujući, istovarajući, izvoдеći zamršene stvari konopcima, dok su ribarske žene u pozadini radile na mrežama ili opako ostrim noževima čistile blistave hrpe sinočnog ulova.

„Ne vidim ga.“ Snorija je obično lako uočiti u gomili – samo digneš pogled.

„Eno!“ Tutugu me povuče za ruku i pokaza zacelo najmanji brodić u pristaništu, s najvećim čovekom u njemu.

„Ono čudo? Nije dovoljno veliko ni za Snorija!“ Svejedno sam požurio za Tutuguom. Izgleda da je neka gužva nastala pored lučkog starešine i zakleo bih se da je neko dreknuo: „Kendete!“

Prestigao sam Tutugua i stušio se niz kej stižući dobrobrano pre njega iznad Snorijevog čamčića. Snori je digao glavu da me pogleda kroz svoju crnu, od vetra zamršenu grivu. Ustuknuo sam videvši nepatvoreno nepoverenje u njegovom pogledu.

„Šta?“, rekoх dižući ruke. Svaki znak neprijateljstva od čoveka koji vitla sekirom kao što to Snori čini mora se uzeti za ozbiljno. „Šta sam uradio?“ Prisećao sam se nekakve rasprave – premda mi je delovalo malo verovatno da sam imao muda da izrazim neslaganje sa šest i po stopa visokim i preterano mišićavim ludakom.

Snori odmahnu glavom i okrenu se da nastavi s vezivanjem potrepština. Brodić je delovao krcato njima. I njim.

„Ne, zaista! Popio sam udarac u glavu. Šta sam uradio?“

Tutugu dotrča za mnom, brekćući i duvajući kao da želi da nešto kaže, ali nema daha.

Snori frknu. „Idem, Džale. Ne možeš da me odgovoriš od toga. Moraćemo da vidimo ko će prvi da popusti.“

Tutugu me uhvati za rame i presamiti se koliko mu je trbuh dopuštao. „Džale...“ Šta god da je hteo da kaže, pretvorilo se u šištanje i uzdah.

„Ko će prvi da popusti?“ Počeo sam da se prisećam Snorijevog ludog plana. Njegove rešenosti da pođe na jug s Lokijevim ključem... i moje jednake rešenosti da ostanem ušuškan kod *Tri sekire*, uživajući u ženskom društvu, sve dok ne potrošim pare ili dok se vreme ne poboljša dovoljno da

možemo da proputujemo kontinentom mirno i spokojno. Aslaug je bila saglasna sa mnom. Svakog sutona bi se dizala iz najmračnijih predela mog uma da mi kaže kako je Severnjak nerazuman. Čak me je ubedila da bi bilo najbolje da se odvojim od Snorija, da pustim nju i svetlosti zavetovanog duha Varahila da se vrate svojim svetovima, noseći sa sobom poslednje tragove čini Mučaljive Sestre.

„Jarl Soren...“, prodahta Tutugu silno dahćući. „Njegovi ljudi!“ Pokaza prstom niz kej. „Kreći! Brzo!“

Snori se ispravi lecnuvši se, pa se namršti gledajući ka kućnim karlovima u verižnjačama koji su se probijali kroz svetinu. „Nisam u zavadi s jarlom Sorenom...“

„Džal jeste!“ Tutugu me gurnu između plećaka. Na tren sam održavao ravnotežu, mlatarajući rukama, pa pustio pola koraka napred, spotakao se o prokleti mač i pao u brodić. To što sam se odbio o Snorija pokazalo se tek neznatno manje bolnim nego da sam licem poljubio daske, a on me je šćepao i zadržao taman dovoljno da se postara da završim u vodi kojom su daske bile oblivenе umesto u morskoj vodi pomalo ulevo.

„Šta, kog đavola?“ Snori je ostao da stoji još tren dok se Tutugu s mukom spuštao u brodić.

„Idem i ja“, rekao je Tutugu.

Ležao sam na boku u ledenoj i prljavoj vodi na dnu Snorijevog ledenog i prljavog brodića. Nije to bio baš najbolji trenutak za promišljanje o životu, ali ipak sam zastao da se zapitam kako li sam tako brzo završio upetljan u studene navoje mokrog konopca i obliven ledenom vodom, a do maločas sam bio na toplom i upetljan u Edine vitke noge. Dograbilvši mali jarbol, pridigao sam se u sedeći položaj, psujući svoju sreću. Kada sam zastao da udahnem, sinulo mi je da se zapitam zašto se Tutugu obrušava na nas.

„Vraćaj se nazad!“ Kao da je ista misao istog trena sinula i Snoriju. „Tute, ovde si se skrasio.“

„Obaška što ćeš da potopiš vražji brodić!“ Pošto je izgledalo kao da nikoga ne zanima da učini nešto povodom bekstva, počeo sam da lično nameštam vesla. Ovo što je Snori govorio bilo je u suštini živa istina. Tutugua na jugu ne čeka ama baš ništa, a izgleda da se na život u Trondu navikao daleko bolje nego na svoj prethodni život vikinškog pljačkaša.

Tutugu ustuknu za korak u brodiću i skoro se prevrnu kada se okrete.

„Tute, šta tražiš ovde?“ Snori pruži ruku da ga smiri dok sam ga ja istovremeno grabio za bokove. „Ostani. Pusti da ona tvoja žena vodi računa o tebi. Neće ti se dopasti tamo kuda sam ja namerio.“

Tutugu diže glavu i pogleda Snorija pravo u oči, dok su njih dvojica stajali neprijatno blizu jedan drugome. „Undoreti smo mi.“ To je bilo sve što je rekao, ali Snoriju je izgleda bilo dovoljno. Njih dvojica su najverovatnije sve što je ostalo od njihovog naroda. Sve što je ostalo od Uliskinda. Snori se pogurio kao da je poražen, pa se pomerio unazad i prihvatio vesla od mene, gurajući me na pramac.

„Stoj!“ Krici s keja prolamali su se glasnije od bata koraka. „Zaustavite taj brodić!“

Tutugu odveza konopac i Snori zavesla tako da smo glatko zaplovili. Prvi kućni karlovi jarla Skorona stigoše potpuno zajapureni iznad mesta gde smo bili privezani, urlajući da se vratimo.

„Veslaj brže!“ Obuzela me je panika i bio sam prestrašljen da će skočiti za nama. Prizor besnih ljudi s oštrim železom u rukama tako utiče na mene.

Snori se zasmija. „Nisu oklopljeni za plivanje.“ Osvrnuo se da ih pogleda, dižući glas toliko da je njegova grmljavina

zaglušila njihove zamerke: „A ako li onaj čovek stvarno baci tu bradvu što je diže, odista ću zaveslati nazad, da mu je lično vratim.“

Čovek nije puštao sekiru.

„I nosite se u tri lepe!“, viknuh, ali ne tako glasno da me ljudi na pristaništu čuju. „Kuga odnela i Norshejm i sve žene u njemu!“ Pokušao sam da ustanem i da zamlataram pesnicom ka njima, ali predomislio sam se nakon što se umalo nisam preturio i ispao iz brodića. Seo sam s mukom, držeći se za bolni nos. Makar smo napokon pošli na jug, a pomisao na to iznenada me je oraspoložila. Otploviću kući, gde će me dočekati kao velikog junaka, pa ću se oženiti Lizom de Vir. Pomisao na nju davala mi je snage na Gorkom ledu, a sada kada Trond ostaje daleko za mnom, ona mi je opet ispunila maštu.

Izgleda da sam postao bolji pomorac tako što sam svih onih meseci tumarao pristaništem i mrko gledao brodovlje. Nisam povratio sve dok nismo odmakli toliko daleko od luke da sam jedva mogao da razaberem izraze na licima kućnih karlova.

„Bolje nemoj to da radiš u vetar“, primetio je Snori ne prekidajući veslanje.

Završio sam sa stenjanjem pre nego što sam mu odgovorio: „Sada mi je jasno.“ Obrisao sam s lica najgore ostatke. Pošto sam doručkovao samo pesnicu u nos, nije bilo mnogo.

„Da li će nas progoniti?“, upita Tutugu.

Onaj osećaj ushićenja zbog uspešnog bekstva smežurao se jednakom brzinom kojom se i rascvetao, a jaja su pokušala da mi se uvuku u telo. „Neće... valjda?“ Zapitao sam se kolikom snagom Snori može da vesla. Kada se razviju jedra,

naš brodić svakako neće moći da umakne dugim brodovima jarla Sorena.

Snori slegnu ramenima. „Šta si uradio?“

„Njegovu kćerku.“

„Hedvig?“ Odmahnuo je glavom, pa mu se oteo smeh. „Erik Soren nije jednog muškarca poterao zbog nje. Ali mahom tek dovoljno da se postara da samo nastave da beže. Ali princ Crvene Krajine... možda se zarad jednog princa potruđi malo više, pa te odvuče nazad kako bi se postarao da budeš zaručen pred Odinovim kamenom.“

„Gospode!“ Zacelo neko grozno neznabožačko mučenje za koje još nisam čuo. „Jedva da sam je pipnuo. Kunem se.“ Panika je počela da se diže u meni, skupa s narednim talasom povraćanja.

„To znači *venčan*“, objasnio je Snori. „Zaručen. A sudeći po onome što sam čuo, ti jedva da si je pipao vrlo učestalo, pa još i u gozbenoj dvorani njenog rođenog oca.“

Kazao sam nešto grleno, presamićen preko ruba brodića, pre nego što sam se povratio dovoljno da bih upitao: „Nego, gde nam je brod?“

Snori je delovao krajnje zbunjeno. „U njemu si.“

„Mislim, brod propisne veličine, kojim ćemo otploviti na jug.“ Prelećući pogledom po talasima, nisam video ni traga od nekog većeg plovila, premda sam pretpostavljao kako mora da plovimo ka njemu.

Snoriju se vilica ukočila kao da sam mu uvredio majku. „U njemu si.“

„Ma daj...“ Zamukao sam pod bremenom njegovog pogleda. „Nećemo valjda zaista preploviti more sve do Maladona u ovom čamcu na vesla, zar ne?“

Umesto da odgovori, Snori je digao vesla i počeo da priprema jedro.

„Blagi bože...“ Sedeo sam zaglavljen u pramačnom delu brodića, a vrat mi je već bio mokar od morske pene, pa sam se zagledao ka sinjoj pučini, prošaranoj belinom tamo gde je vetar otkidao vrhove talasa. Veći deo putovanja na sever proveo sam u nesvesti i hvala Bogu na tome. Povratak ću morati da izdržim bez blagoslova obeznanjenosti.

„Džale, Snori namerava da pristaje u luke duž obale“, doviknuo mi je Tutugu sedeći u krmenom delu. „Isplavićemo iz Kristijana da bismo prešli Karlsvodu. To je jedina prilika kada ćemo se odmaći od kopna toliko da ga nećemo videti.“

„To mi je velika uteha, Tutugu. Oduvek sam voleo da se davim nadomak kopna.“

Sati su prolazili, a Severnjaci kao da su zaista uživali. Što se mene tiče, uživao sam u mamurluku, ulepšanom pozamašnom mericom tronošca po tintari. Povremeno sam se pipao po nosu kako bih se uverio da ga Astrid nije polomila kada me je udarila. Astrid mi se dopadala, pa sam se rastužio pomislivši da se više nećemo šušcati u postelji njenog supruga. Valjda je bila spremna da trpi moje švrljanje sve dok je mogla da vidi sebe kao središte i vrhunac moje posvećenosti. Moje spavanje s jarlovom kćeri, osobom toliko visokog roda a da pri tome sve to bude toliko javno, izgleda da nije mogla da otrpi. Protrljao sam se po vilici, leckajući se. Prokletstvo, nedostajace mi ona.

„Evo.“ Snori gurnu ka meni ulubljeni kositretni krčag.

„Rum?“ Digao sam glavu kako bih začkiljio u to čudo. Inače sam veliki pobornik zamisli da se klin klinom izbija, a pomorske pustolovine većito traže da se ispije merica ruma, makar po mom mahom knjiškom iskustvu.

„Voda.“

Ispravio sam se uzdahnuvši. Sunce se popelo najviše što je nameravalo da se vere po nebu i ta bleđa kugla se naprezala kako bi probila bele razučene oblake nad nama. „Izgleda da si doneo dobru odluku. Premda omaškom. Da nisi bio spreman za plovidbu, možda bih sada već bio zaručen. Ako ne i nešto gore.“

„Providenje.“

„Kakvo viđenje?“ Srknuo sam vodu. Gdna stvar. Kao što voda inače i jeste.

„Srećna okolnost“, objasnio je Snori.

„Uh.“ Varvari bi trebalo da znaju gde im je mesto, a to nije da se služe dugačkim rečima. „Iako je čisto ludilo ispliviti ovako rano. Gledaj! Još ima ledenih santi na pučini!“ Pokazao sam grdnu ledenu ploču, dovoljno veliku da se na njoj sazida omanja kuća. „Od ovog brodića neće ostati bogzna šta ako naletimo na neku od njih.“ Zapuzao sam kako bih mu se pridružio pored jarbola.

„Onda bi najbolje bilo da mi ne skrećeš pažnju s plovidbe.“ I čisto da bi mi pokazao o čemu priča, zaokrenuo nas je ulevo, tako da se neko smrtonosno parče drveta zanjihalo jedva nekoliko palaca iznad moje glave kada se jedro okrenulo.

„Čemu žurba?“ Sada kada više nema tri slasne žene koje su se predale mojim pozamašnim čarima, bio sam spremniji da saslušam Snorija i da čujem koji su ga razlozi naveli na tako ishitren polazak. Zlovoljno sam napomenuo sebi da u razgovoru iskoristim reč *ishitreno*. „Čemu tolika ishitrenost?“

„Džale, već smo pričali o ovome. Do smrti!“ Snori je stisnuo zube, a mišići su mu se zgrčili.

„Ispričaj mi ponovo. Takve stvari su jasnije na pučini.“ Tim sam hteo da kažem kako ga prvi put nisam ni slušao jer mi se to činilo samo silesijom razloga da me on izvuče

iz moje tople krčme i iz Edinog naručja. Eda će mi nedostajati, jer je zaista slatka devojka. A i prava đavolica u posteljici. Zapravo, ponekad mi se činilo da sam ja njena strana igračka, a ne obratno. Nikada nije ni spomenula da bi me pozvala da upoznam njene roditelje. Nikada nije ni šapnula da bi se udala za princa... Neko ko bi u svemu tome uživao manje od mene možda bi se uvredio zbog tog njenog nehaja. Severnjački običaji su čudni. Nije da se žalim... ali čudni su. Kada se saberu njih tri, cele zime sam bio iscrpljen. Da mi nije pretila skora smrt, možda nikada ne bih ni smogao snage da odem. Možda bih proživio život kao umoran ali srećan krčmar u Trondu. „Ispričaj mi još jednom, pa nikada više nećemo razgovarati o tome!“

„Ispričao sam ti stotin...“

Krenuo sam da povratim, naginjući se napred.

„Dobro!“ Snori diže ruku kako bi me zaustavio. „Ako će to sprečiti da povraćaš po mom brodu...“ Na trenutak se nagnuo preko ivice, svojom težinom skrećući brod, pa je opet lepo seo. „Tutugu!“ Uperio je dva prsta sebi u oči, pokazujući Tutuguu da motri na led. „Ovaj ključ.“ Snori se potapšao po jagnječem kožuhu, preko srca. „Nismo lako došli do njega.“ Tutugu na to frknu. Što se mene tiče, suzdržah se da se ne stresem. Potrudio sam se da zaboravim sve što se dogodilo po odlasku iz Tronda kada smo krenuli ka Crnoj tvrđavi i dok smo se vraćali. Nažalost, nagoveštaj ili dva bili su dovoljni da prisećanja procure kroz zapreke koje sam im postavio. Naročito će me škripa železnih šarki proganjati, kako su se vrata za vratima podavala Nerođenom Zapovedniku i onom prokletom ključu.

Snori me je prostrelio onim svojim pogledom, iskrenim i rešenim, od kojeg čoveka obuzme želja da mu se pridruži u svakoj sumanutoj nameri koju iznosi – premda samo na

tren, dok se zdrav razum ne ritne. „Mrtvi Kralj će zacelo hteti da mu se ključ vrati. A hteće ga i drugi. Bili smo bezbedni zbog leda, zime, snegova... ali morali smo da premestimo ključ čim se luka raščistila od leda. Trond ga ne bi zadržao da nas ne napadne.“

Odmahnuo sam glavom. „Bezbednost je poslednje što je tebi na pameti! Aslaug mi je kazala šta smerаш da uradiš s Lokijevim ključem. Sva ona priča o tome da ćemo ga odneti mojoj babi bila je čista besmislica.“ Snori me na to pogleda popreko. Prvi put da me taj njegov pogled nije presekao – ozlojeđen danom koji je od sabajle pošao naopako i osokoljen bedom koju ću iskusiti na predstojećem putovanju, terao sam dalje ne hajući za njegove smrknete veđe. „Zar ne? Zar to nije bila besmislica?“

„Crvena Kraljica bi uništila ključ“, odgovori Snori.

„Dobro!“ Skoro da sam dreknuo. „Upravo to bi *trebalo* da uradi!“

Snori se zagleda u šake, položene u krilo, dlanova okrenutih nagore, krupne, krcate ožiljcima, žuljevite. Vetar mu je mrsio kosu, skrivajući mu lice. „Naći ću ta vrata.“

„Hriste Bože! To je poslednje mesto na svetu kuda bi trebalo nositi ovaj ključ!“ Ako zaista postoje vrata koja vode u smrt, nema prisebne osobe koja bi želela da stane pred njih. „Ako me je ovo jutro išemu naučilo, naučilo me je da valja paziti koja vrata otvaraš i kada.“

Snori nije odgovarao. Čutao je. Nepomično. Dugo se nije čulo ništa osim zatezanja jedra, talasića koji su zapljuskivali trup. Znao sam šta mu prolazi kroz glavu. Nisam mogao da dam glasa tim rečima, jer bi mi se usta osušila. Nisam bio u stanju da ih poreknem, premda bi mi to poricanje nanelo tek delić bola koji bi nanelo njemu.

„Vratiću ih.“ Gledao me je pravo u oči i na tren me je uverio da bi on to mogao da izvede. Njegov glas, celo njegovo telo tresli su se od osećanja, premda nisam mogao da ocenim u kojoj meri je to bila tuga, a u kojoj bes.

„Naći ću ta vrata. Otključaću ih. I vratiću kroz njih moju ženu, moju decu, mog nerođenog sina.“